

Saulėta, diena 75°, naktį 60.
Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — šeštadienis, Birželio-June 23 d., 1973 m.

Kaina 15c

148

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

PASIZADĖJO VENGTI KARINIŲ KONFLIKTŲ

AUKŠČIAUSIOJO TEISMO SMŪGIS JAV PORNOGRAFIJOS BIZNUI

WASHINGTONAS. — Kaip jau vakar trumpai pranešta, Aukščiausias Teismas padarė svarbų sprendimą pornografijos klausimu, nusprenddamas, kad atskiro valstijos gali pačios nutarti, kokie leidiniai ar filmai yra nepadorūs ir turi teisę vietiniais įstatymais tokius leidinius, filmus, vaidinimus ar žurnalus uždrausti. Tokie uždraudimai bus legalūs, nors kitoje valstijoje ar kitame mieste tie patys filmai ar žurnalai būtų leidžiami.

Prieš šį sprendimą balsavo keturi teisėjai: Douglas, Brennan, Stewart ir Marshall. Teismo pirmininkas Warren Burger paaiškino, kad valstijos turi teisę priimti, kad tarp pornografijos ir nusikaltimų bei antisocialaus elgesio yra ryšys, nors tam ir nebūtų aiškių įrodymų. Kartu su Burgeriu balsavo: Blackmun, Powell Jr., Rehnquist, visi paskirti prezidento Nixono ir teisėjas White, paskirtas prez. J. Kennedžio.

Teismo pirmininkas Burger pareiškė sprendimą, kad nereali ir konstituciniai nesveiki Pirmąjį Konstitucijos Papildymą taip aiškinti, kad būtų reikalaujama, jog Maine ar Mississippi gyventojai priimtų tokį elgesį, kuris gali būti toleruojamas Las Vegas ar New Yorko gyventojų. Žmonės atskirose valstijose skiriasi savo skoniais ir patirtimis ir to skirtingumo negalima pažaboti kokiais privertiniais uniformiskumais, pareiškė Burger.

Ilgą laiką Amerikoje vyko kova dėl "laisvo išreiškimo" teisių sąpratos. Teismams būdavo nelengva nustatyti, kas yra "padorumas", kur baigiasi riba tarp padorumo ir nepadorumo. Šiame Aukščiausio Teismo sprendime irgi nėra nustatyta, ką galima rodyti fotografijose ar filmuose ir ko negalima. Sprendimas paliekamas atskirose valstijose ir jų įstatymų leidėjams. Teisėjas Burger tik sugestijai, kad valstijos, jei nori, galėtų uždrausti aiškiai užgaunančius lytinio akto aprašymus ar demonstravimus. Nuogumas ar lytiniai veiksmų, normalūs ar iškrypę, negali būti eksploatuojami, rodomi, demonstruojami filmuose ar paveiksluose, lygiai kaip jie negali būti demonstruojami viešose vietose, paskelbė teisėjas Burger.

Lyg žinodamas, kad bus dėl šio sprendimo daug kritikių, Burger pridėjo, kad nėra jokių įrodymų, kad 19-to šimtmečio lytinio dalykų cenzūra kokių nors būdu būtų trukdžiusi ar kenkusi rimtoms literatūros, meno, politikos ar mokslo idėjomis. Lyginti laisvą kalbą, idėjų pasikeitimą ir politinius debatus su komerciniu nepadorių medžiagų eksploatavimu pažemina Pirmojo Papildymo tikslą ir aukštą jo supratimą pasakė Burger.

Amerikos Civilinių Laisvių sąjunga New York'e jau pasmerkė teismo sprendimą, pranešdama, kad dabar Amerikos teismai bus pilni pornografijos bylų. Padorumo klausimams teismuose ne vieta, pareiškė Aryeh Neier, tos sąjungos direktorius. Kiti pornografijos draugai aiškina, kad žodžio laisvei suduotas smūgis, kad visos cenzūros prasidėję su lytiniais klausimais, o vėliau pereina prie politinių ir religinių varžymų.

Ketvirtadienį prezidentas Nixonas ir ponis Nixonienė šventė 33 metų vedybų sukaktį.

IS VISO PASAULIO

BELFASTAS. — Bombos užmušė du britų kareivius ir du sužeidė Šiaurinėje Airijoje. Belfastas viena sprogo prie tilto, kuris nebuvo sužalotas. Teroristų šūviai sužeidė šešis žmones.

SAN ANTONIO. — Texas universiteto gydytojai surado naują būdą apdegusiems gydyti. Sugulvoti nauji klizai, kurie sveiką odą prikliauja nudegusios odos vietoje. Šis metodas esąs greitesnis ir geriau laiko naują odą, kol žaizdos ima gyti.

INDIANAPOLIS. — Viena 17 metų mergina norėjo studijuoti, kaip jaučiasi gyvuliai, uždaryti narvuose zoologijos sode. Ji išprašė sodo vadovybės, kad ją uždarytų į tuščią narvą. Ant jo buvo užrašyta "Modernus žmogus — Homo Sapiens". Suauge nusijuokdavo pamatę Nancy Williams ir nuiždavo, tačiau vaikai sustodavę ir ilgai žiūrėdavę į ją, o kiti išsigandę nubėgdavę. Jai pačiai greit kilo nelaisvės jausmas ir ją nuvargino praeinančių žmonių veidai. Ji įsitikinusi, kad žvėrys narvuose nelaimingi.

Italų boikotas dešiniųjų vadui

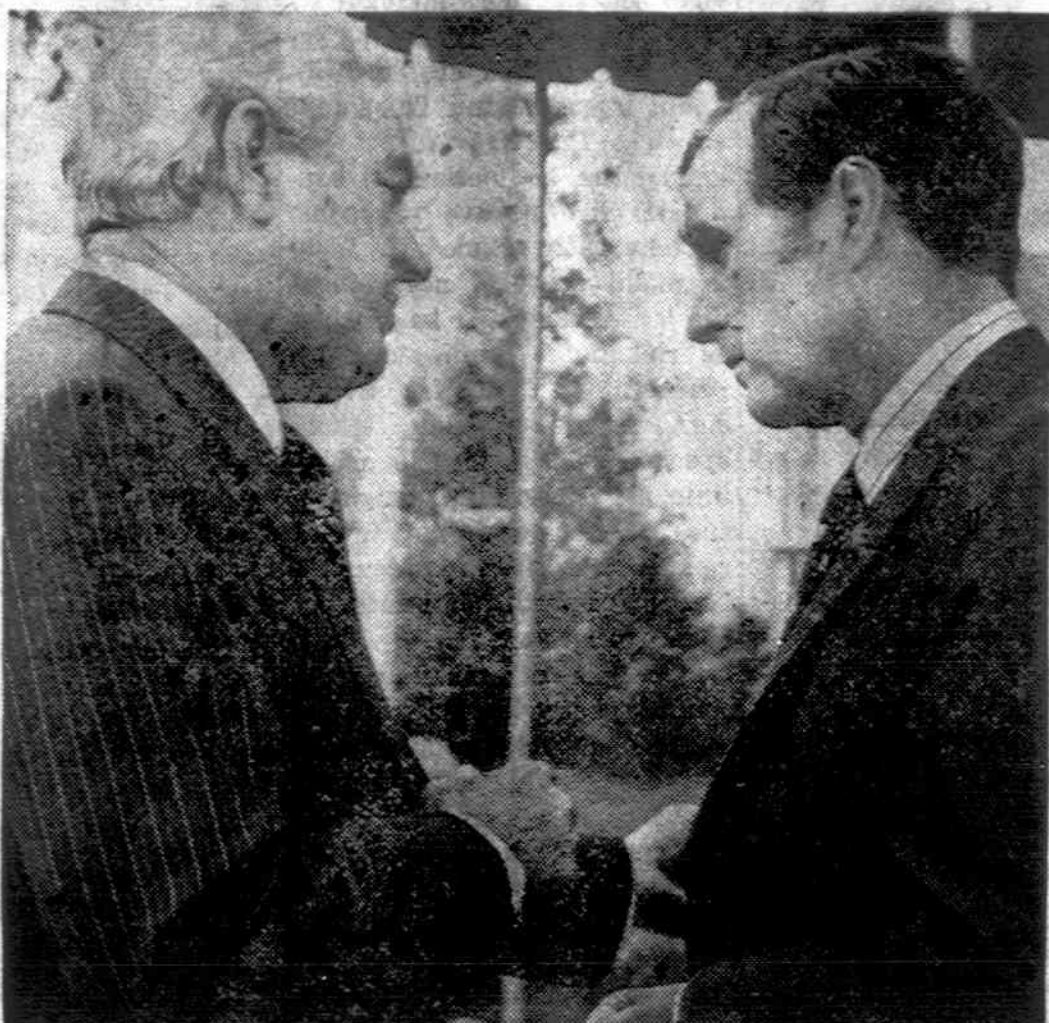
ROMA. — Italijoje daug ginčų sukėlė incidentas netoli Bolognos miesto, kur nedidelėje gazolino stoty sustojo Italijos naujųjų fašistų vadas Giorgio Almirante su savo palydovais. Gazolino stotyje ir netoli esančiame restorane žmonės atpažino Almirantę ir atsisakė jam pripilti ir du jo grupės automobilių gazolino. Restorano vedas atsisakė jam duoti pietus.

Tą įvykį komentuoja italų spauda ir apgailestauja, kad toks boikotas buvo parodytas partijos vadui Almirantė. Tas įvykis Italijos "Raudonojoje zonoje", kuri yra apie Bolognos miestą. Čia visada būdavo daug komunistų ir komunistai valdo miesto tarybą.

Riausės Paryžiuje

PARYŽIUS. — Tūkstančiai riausių policininkų Paryžiuje bandė sulaukyti komunistų muštynes su dešiniojo sparno organizacijos "Ordre Nouveau" nariais, kurie turėjo masinį mitingą, kuriame buvo pasmerkta nelegali imigracija iš Afrikos į Prancūziją. Paryžiaus miesto taryba davė tai organizacijai leidimą susirinkti ir mitinge dalyvavo apie 1,000 žmonių.

Muštynės prasidėjo, kai komunistai pabandė mitingą išardyti. Atvykus policijos rezervams, komunistai pradėjo pulti policininkus, kurių 76 buvo sužeisti. Naujosios tvarkos grupė pasisako prieš žydus ir negrus, kurių Prancūzijoje vis daugiau atsiranda. Grupės šūkis yra "Prancūzija — prancūzams".

Buvęs demokratas, perėjęs į respublikonų partiją, John Connally, kairėje, kalbasi su George Bush, respublikonų nacionalinio komiteto pirmininku. Connally, kaip tvirtina Washingtono slugsniai, nepatenkintas savo tarnyba prezidentui ir noris pasitraukti.

GENERALINIS STREIKAS ČILĖJE

SANTIAGO. — Ketvirtadienį Čilėje įvyko dvigubas streikas. Pirmieji streiką paskelbė gydytojai, inžinieriai, mokytojai ir studentų grupės, paremdamos jau du mėnesius streikuojančius vario kasyklos darbininkus El Teniente kasyklose. Į tai valdžia atsakė 24 val. uždarydama visas įstaigas, įmones ir parduotuves. Autobusai tik iš ryto žmones į valdžios rengtą demonstraciją ir mitingą. Vėliau visas susisiekimas nutrūko. Nesilaikė ir valstybinės oro linijos lėktuvai.

Čilės opozicija sudaro socialinėsi Allendės valdžiai daug nemalonių. Trečiadienį senatas nutarė pašalinti du ministrus: darbo Luis Figueroa ir kasyklų ministrą Sergio Bitar. Trečiadienį ministrui — ekonomikos Orlando Millas irgi gresia pašalinimas iš pareigų, apkaltintas ir vidaus reikalų ministras, Gerardo Espinoza prieš kurį nuolat keltinami dar tiriami specialios parlamento komisijos.

Streiko dieną bombos sprogo prie socialistų partijos būstinės, prie vyriausybės įstaigos, prie televizijos centro ir prie Kubos diplomato namų. Nukentėjusių nebuvo, tačiau iš parinktų vietų aišku, kad bombos padėtos dešiniųjų grupių.

Prancūzų vokiečių pasitarimai

BONA. — V. Vokietijos kancleris Brandtas ir Prancūzijos prezidentas Pompidou vakar baigė savo pusmetinį pasitarimą. Jiedu susitinka kas šešis mėnesius apžvelgti tarptautinės padėties ir tarpusavio santykių.

Prezidentas Pompidou šiam susitikimui skyrė didelę reikšmę, ką parodo ir jo atsivežta delegacija — net aštuoni vyriausybės ministrai. Buvo kalbama apie Europos Bendrosios Rinkos politiką Amerikos atžvilgiu. Vokietija pritaria Amerikos pakeitimui, kad būtų paskelbtos naujos Amerikos ir Europos kooperavimo gairės ir nustatyta bendra Europos politika. Prancūzija tvirtina, kad Amerika turi atskirai derėtis su atskirose valstybėmis dėl užsienio prekybos, valiutos ir gynybos klausimų.

Atsiranda nuomonių skirtumas tarp vokiečių ir prancūzų ir dėl Europos Rinkos žemės ūkio politikos.

Padėtis Argentinoje

BUENOS AIRES. — Argentinoje Perono sutikimo proga žvūsių skaičius pakilo iki 20, o sužeistųjų buvo apie 400. Patirta, kad kautynės prasidėjo tarp darbo unių narių, kurie buvo milžiniško mitingo netoli aerodromo tvarkdariai, ir trockistų, kurie peronistų vadų neklausė. Didžiausi Perono rėmėjai Argentinoje yra metalo darbininkų unijos nariai, o trockistų tarpe yra daug studentų, kurie unių vadus vadina pasenusiais reacionieriais.

Stebėtai abejoja, ar Peronui pavyks išspręsti Argentinos politines ir ekonomines problemas. Pats Peronas prieš 18 metų buvo energingas, daras greitus sprendimus. Dabar jis jau 77 metų senelis, pavargęs ir silpnas sveikatos. Argentinos dar laukia sunkios dienos.

EL TUR. — Izraelio spauda aprašė vieno arabo beduino vestuvę, kuriose dalyvavo ir daug žydų. Sinajuje ketvirtą žmogą vedė "šeikų šeikas, 12,000 beduinių vadas, Abu Abdullah. Du šimtai svečių, jų tarpe apie 100 žydų, suvargę ten pat paskerstas ir ant lažo iškeptas 6 avis. Šeikas yra 66 metų, jo naujausia žmona — 16 m. Vaisėse dalyvavo Izraelio okupuotų teritorijų administratorius gen. Šlomo Gazit. Keturių jaunos nuotakos draugės atvyko slapta iš Egipto.

Izraelis atsiliepė į Egipto užsienio reikalų ministro pareikimą Danijos televizijoje. Egiptietis pareiškė, kad jis susitiktų su Izraelio ministru Abba Eban, tik tame susitikime turėtų dalyvauti ir Jungtinių Tautų atstovas dr. Gunnar Jarring. Izraelis atsakė, kad jis pasirengęs derėtis su Egiptu bet kur, bet kada be jokių sąlygų. Nieko Izraelis neturi prieš Jarringo dalyvavimą tokiam susitikimui.

Mobil Oil bendrovė paskelbė, kad ji atšaukia savo gazolino garsinimus televizijoje. Bendrovė daugiau išleis lėšų ragindama mažiau vartoti gazolino.

Herbert Porter irgi buvo įveltas į Watergate aferą. Jis čia atstovauja senato komitete.

NIXONAS IR BREŽNEVAS VAKAR PASIRAŠĖ DAR VIENĄ SUSITARIMĄ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas ir sovietų komunistų vadas Brežnevas vakar Baltuose Rūmose pasirašė pareiškimą, kuris žada vengti karinių konfliktų ir susikirtimų, kurie galėtų vesti į atominį karą. Pasirašoma vengti grąsinimų jėga ir provokacijų. Atsiradus karo pavojui, abu valstybių vadai pasizada tuoj pat susisiekti ir tartis apie karo pavojaus pašalinimą.

Bonos ir Pragos nauja sutartis

BONA. — V. Vokietija ir Čekoslovakija po ilgų derybų padėjo inicialus po sutartimi, kuri užmezga normalius, diplomatinis santykius, atsisako jėgos vartojimo ginčuose ir pareiškia, kad abi valstybės neturi viena kitai teritorinių reikalavimų. Inicialus po sutartimi padėjo užsienio reikalų ministrai Walter Scheel ir Čekų — Bohuslav Chmoupek. Vėliau, kai parlamentai ratifikuos sutartį, ją pasirašys Pragoje prezidentas Svoboda ir kancleris Brandtas.

Čekoslovakijos min. Chmoupek pareiškė spaudai, kad sutartis reiškia praeities išsivadėjimą. Prie sutarties pridėtas Čekoslovakijos pareiškimas, kad nusikaltimai, padaryti tarp 1938 ir 1945 metų, jei jie yra baustini pagal Čekoslovakijos įstatymus mirties bausme, turi būti baudžiami ateityje. Šis priedas, kaip paaiškino ministras, gali liesti buvusius sudėtų vokiečių — karo nusikaltėlius, kurie dabar gyvena V. Vokietijoje.

Sutartis numato visų sričių bendradarbiavimą tarp abiejų valstybių. Brežnevui 1974 m. data patogi, nes iki to laiko sovietai planuoja irgi turėti daugiagalvės raketas, kurių kiekviena sprogtamajai dalis gali skristi į kita taikinį. Kadangi jau pasirašytame SALT susitarime pernai sovietai gavo teisę turėti didesnių skaičių raketų, tai tą skaičių apginklavę daugiagalviais užtaisais, sovietai turėtų nemažai persvarą strateginiuose ginkluose.

Kissingeris paaiškino spaudai, kad SALT derybose bus bandoma iki 1974 m. išspręsti "lygaus saugumo" problemą, bus bandoma išspręsti ne tik ginklų skaičiaus, bet ir ginklų kokybės faktorių, kad abiejų pusių — Amerikos ir Sovietų Sąjungos karinis pajėgumas būtų lygus.

Maskvos žydai tęsia bado streiką

MASKVA. — Du Amerikos žydų kilmės senatoriai sen. Ribicoff ir sen. Javits telefonu kalbėsi su Maskvoje bado streiką tęsiančiais žydais ir ragino juos nerizikuoti gyvybėmis ir savo sveikata. Žydai badaudami jau 11 dienų protestuoja prieš Kremliaus valdžios atsakymą duoti jiems išvažiavimo vizas. Streiką pradėjo iš viso septyni, tačiau pats jauniausias šioje mokslininkų grupėje Anatolij Libgobas jau gavo išvažiavimo vizą ir rengias išvykti.

Korespondentai buvo badaujančius aplankę ir rado juos sveikus ir stiprius. "Mes norime gyventi ir dirbti Izraelyje", pareiškė žydai. Keli jų: profesoriai Azbel, Voronel ir Giterman dažnai kalba telefonu su Izraelio mokslininkais. Jau du mėnesiai kai minėti profesoriai, žinomi fizikai, perduoda telefonu mokslines paskaitas, kuriomis naudojami Bar Ilan universitetas prie Tel Avivo. Studentai klausosi įrekiuotų per telefoną profesorių paskaitų.

Izraelyje profesorius Josef Imry pripažino, kad šitokiu būdu gauti paskaitas brangiai kainuoja, tačiau jis skambinas į Maskvą svarbiausias norėdamas pakelti sovietų žydų moralę. Jie ilgus metus dirbo savo srityse kaip mokslininkai tyrinėtojai ar lektoriai. Dabar staiga jie tu darbu neteko ir jaučiasi atkirsti nuo mokslinio pasaulio.

Sovietų valdžia tų šešių žydų neišleidžia, sakydama, kad jie dirbo tokiose įstaigose ir laboratorijose, kur galėjo sužinoti valstybei svarbių paslapčių.

Atmeta Libijos kaltinimus

NEW YORKAS. — Amerika raštu atsiliepė į Libijos kaltinimus Jungtinėse Tautose, kad šeštasis Amerikos karo laivynas gresia Libijai ir sudaro agresijos grėsmę. Ambasadorius Scali pareiškė paneigiamą, kad Amerikos laivynas gresia taiškai. Scali rašo, kad pasiremiant tarptautine teise laivynas turi neabejotiną teisę būti Viduržemio jūroje, etviruose vandenyse, kur laivynas nieko negrasina ir netrukdo kitoms valstybėms.

Amerikos rašte išreiškiamas apgailestavimas ir susirūpinimas, kad Libija grąsina pulti bet kurį lėktuvą, skraidantį 100 mylių nuo Tripolio atstume. Libijos vyriausybės vienpusiškai 100 mylių ribos nustatymas nesiderina su tarptautinės civilinės aviacijos konvencija ir kitų įstatymų principais, sakoma rašte. Amerika kelis kartus siūlė tartis ir spręsti diskusijose bet kurias pasitaikančias problemas, tačiau Libija į tuos pakartotinius pakvietimus nieko neatstakė, rašo ambasadorius Scali Saugumo Tarybai.

PRIBRENDO LAIKAS PASAKYTI NE LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Gal kieno ir buvo svajota, kad lietuviai išsivijoje bus sujungti po vieną vėliavą. Gal tai buvo natūralu ir laukti iš dvasiško ir kartu valstybininko Mykolo Krupavičiaus, kuriam gal buvo lengva suprasti vienos tautos nelyg vienos konfesijos sąvoką. O gal ir buvo tam tikrų politinių išskaidymų, kai buvo kuriama Lietuvių tremtinių bendruomenė, vėliau išvirsti įvairių krasčių lietuvių bendruomenė ir pagaliau Pasaulio lietuvių bendruomenė.

Tačiau šiandien mes tik viešni lietuviai Amerikoje turime populiarūs "rinkimus" išrinkti savo tautinę atstovybę. Nei viena kita mažuma Amerikoje taip nesitvarko. Paimkim, pavyzdžiui, čekus ir slovakus, kurių valstybė net gimė Amerikoje. Jie turi tik organizacijų organizacijas nelyg mūsų Alta, nors jie Rytų Europoje išlaikė vienintelią grynąją demokratineje santvarkoje iki rusų antplūdžio. Lenkai 1944 metais įsteigė Amerikoje savo Lenkiškąjį kon-

Jaunas Paryžiaus gyvenimo iš arti apžiūri Modernaus Meno muziejuje įstatytą skulptūrą.

la, bet mūsų LB atstovų toje konferencijoje nebuvo.

Sėdį praėjo JAV LB Tarybos ir PLB Seimo atstovų "rinkimai". O tai vaizdingiausiai parodo, kad LB yra ne vien tik nebereikalinga, bet net žalinga organizacija. Paimkime pavyzdžiui Ohio apygardos rinkimus. Detroitė balsavimas padėjo puo paskutinio karto net dvigubai.

O tačiau elementarią sociologiją sako, jog lietuviai sparčiai nūstausta. Tai iš kur, iš stebuklas? O, mat, atsirado balsavimas vokais. Prieš du mėnesius buvau vietinėje LB valdyboje, adresas paliko tas pats, bet aš voko negavau, nors aplinkui kiti tuos vokus pastu gavę po kelis kartus. Žodžiu, susidare tikrą ir netinkamą balsotojų sąrašą. Pasitėravau net pas kandidatus, bet netinkami kandidatai irgi negavę balsavimo kortelių pastu. Sudėdį du ir du ir matai sukybę, negarbingumą ir išsiokimą. Ir kas tokiuose rinkimuose laimi didžiausią persvarą? Ogi Adolfas Dėmušis, visokių neišskytų triukų specialistas ir bemokslis mokslininkas. Nebereikia daugiau į tuos rinkimus besigilinti ir visą reikalą mesti šiukšlių dėžėn. Nebė tie laikai, kad kas įtikintų, jog saulė sukasi apie žemę.

Nuneigus LB rinkimų nišiskumą, kas gelbėtina iš LB paskenudolio? Mano atsakymas yra toks: tegul praėina visa LB su visais savo užmojais. Prieš akis turime FLB kongresą Washingtonė LB pasiūlymi politinio nugaraulio netarėjimu, tai čia neverta nei sustoti. Tačiau amžinai buvo pačiama burlubas, kad LB yra kultūrinė organizacija. Bet tai irgi didžiausia našamė. Amerikos sostinėje dviponios, gyvenančios užmiestyje, rengia lietuvių dailininkų parodą. Kas atrinkėjai? Ogi tos mūsų poniutės. Kur rėdys? Neaiškioje vietoje. Dievaži, nuo 1949 metų, kai čia Amerikoje lietuvių meno parodą organizavo adv. Antanas Oliš, ties nepadarė nei žingsnio priekyn, bet dėsimt atgal. O kaip su muzikine programa? Visiškai neaišku ir primityviai rengiama. Žinau, kad mes, lietuviai, nesame menuose pirmiaujanti tauta, bet nesame toki ubagiški, kokiais Barzduko bendruomenė mus nori parodyti.

Daug kalbų vyksta apie frontininkus. Igi pokalbiai ir nagrinėjimai rodo, kad tokių Lietuvoje net nebuvė. O buvo tik noras pas ateitininkus prisiveržti į valdžią. Nerimt geresnio pavyzdžio, priekin buvo išstumtas Juozas Brazaitis — Ambrasevičius, gimnazijos mokytojas, nors čia jis tituluojęsi profesorium ir daktaru, kuris nori savo tariamą ministerio pirmininko titulą išlaikyti bet kokia kaina, nežiūrint ar jo sebrams tektų prikišti rinkimų dėžės dirbtiniais balsais, ar ką nors apsaukti komunistu (ka jis padarė su manim Darbininko pūslapūse), ar vėliau su tikrais komunistais vesti pokalbius apie tarptautinius dalykus, kurių jis visvien nesupranta. Jeigu nebūtų tiek kvailia, būtų patetiška. Tačiau tokioje tragikomedijoje LB nebėturi egzistuoti. Atėję laikas uždaryti langus ir duris LB veiklai ir su viltim žvelgti į tai kas atlaikė laiko kantis Amerikoje. Pasirodė, kad po LB totalinio bankroto, Altai reikės perimti ir lietuvių kultūros bei švietimo reikalus. **Sauitės Simbionizmas**

BIJO SOKTI Į VANDENĮ

Ant tilto stovi vyriškis, pasiryžęs nusizudyti. Įvykio vietoje plūša vietos laikraščio reporteris. Kalbamasis vyriškis gana ilgai stovi ant tilto branaus fr, nors atkalbinėjamas, vis graso šoksis ir nusizudyšias, bet... vis dėsia.

Reporteris nerimauja. Ji interesoja rezultatas. Galop laukimas jam įgrįso ir jis kreipiasi į būsimą savižudį:

— Jei dabar nešoksi, tai nepateksi į šios dienos dienraščio laidą.

PALAI DOTAS DR. JUOZAS PAJAUJIS

Birželio 13 d., New Yorkė, Interment St. Charles Cemetry, Section 11, Range E, Grave 104, palaidotas dr. Juozas Pajaujis.

Birželio 12 d. 8 val. v., Shalinis Funeral Home, įvyko atsišveikimasis, kurį pravedė Juozas Audėnas.

Prelatas Balkūnas, pasimeldęs su atsišveikimo dalyviais, įatruis žodžiais apibūdino velionį kaip nuosirdų kovotoją už žmogaus sąžinės laisvę, kurią gindamas kartu kovojo ir už Dievo laisvę žmogui.

Generalinis konsulas Simutis iškelė dr. Juozo Pajaujo gily patirtimą, demokratiškumą ir jo didelių nuopelnus Nepriklausomai Lietuvai. Iš Vasingtono atvykęs 1941 m. sukiliminės vyriausybės buv. ministeris pirmininkas pulk. Kazys Kirpa nusakė savo pirmąją pažintį su dr. Juozu Pajauju Lietuvos Nepriklausomybės kovų pradžioje.

L. V. Liaudininkų Sąjungos ir visų lietuvių vardu, atsišveikino Sąjungos Centro Komiteto pirmininkas M. Mackevičius, kuris trumpai nupasakojo velionies veiklą sąjungos gyvenime.

Dr. Juozas Pajaujis buvo aktyvus sąjungos narys nuo 1917 metų. Lietuvai atsikuriant velionis buvo vienas iš pirmųjų spaudos atstovų Vakarų Europoje, prie Taikos Konferencijos, Paryžiuje.

Visą laiką buvo renkamas į sąjungos Centro Komitetą. III-me demokratiname Lietuvos Seime buvo atstovu nuo liaudininkų frakcijos. 1926 m. Lietuvos delegacijos narys sudarant prekybos sutartį su Sovietų Rusija.

Po 1926 metų gruodžio 17 d. perversmo, J. Pajaujis iš Seimo tribūnos griežtai pasisakė prieš Konstitucinį smurtą ir jį kategoriškai pasmerkė. Už pasipriešinimą perversminei vyriausybei, buvo, paneigiant seimo narį, nelėčiamybė, areštuotas ir nubasas mirties bausme, kuri buvo pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

Po kurio laiko buvo išstremtas

is Lietuvos. Už didelius nuopelnus sąjungai dr. Juozas Pajaujis, dr. Kaziui Griniui, sąjungos garbės pirmininkui, mirus, buvo išrinktas garbės pirmininku. II Lietuvių rezistencijos sąjūdžio vardu atsišveikino žodį tarė Bronius Bieliukas, pabrėždamas bendradarbiavimą su velioniu. Vilko ir "Varpo" redakcijos, vardu atsišveikino Juozas Audėnas, išskeldamas taktininkavimą Vilko išlaisvinimo akcijoje ir pietums.

Dalyvis

BICYCLE CLUB OF JACKSONVILLE, FLA., organizuoja dideles dviračių lenktynes suaugusiems ir jaunuoliams.

Norintieji dalyvauti privalo iš anksto užsiregistruoti. Registruoti ir informaciją galima gauti tokiu adresu:

Mr. GEORGE VAITAS,

1521 Cesery Terrace, Jacksonville, Fla. 32211 arba telefonuoti 904 — 743-4722

AR JUSŲ PINIGAI SAUGUS? SIDABRAS KOVOJA PRIEŠ INFLIACIJĄ 4 BUDAIS

1. Sidabras yra pastovus turtas
2. Sidabro vertė pripažinta visame pasaulyje
3. Sidabras yra pastovus ir patikimas
4. Jūs galite įsigyti ir turėti sidabro lydinį.

NERIZIKUOKITE. Aprauskite savo santaupas — pirkite sidabro lydinį. Gaukite informacijas šiandien. Užsakykite sidabro tiesiai iš CHICAGO SILVER EXCHANGE, INC. ir taupykite. Aprausta ir apmokėta iki jūsų paskyrimo vietos arba sandėliuojamas jūsų banko seifuose visiškai saugumui.

SIDABRAS ŠIANDIEN	SAUGUMAS RYTOJ
Prašau atsisiųsti literatūros ir sidabro kainoraštį.	
Numatoma pirkti sumai \$	
Vardas ir Pavardė	
Adresas	
135 So. LaSalle St. Miestas	
Chicago, Ill. 60603 Valstija	
Phone (312) 346-5789 Zona	
Telef.	

not just
saving
but
earning
at the highest legal rate

6% Yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$5,000 Or More — 2 Year Maturity
YIELD INCREASED TO 6.18%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5 1/4% Yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$1,000 or more 3 Months to less than 1 year Maturity
YIELD INCREASES TO 5.39%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5 3/4% Yearly
CERTIFICATE ACCOUNTS
\$1,000 or more — 1 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 5.92%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

5% Yearly
PASSBOOK SAVINGS
Add to or withdraw anytime
YIELD INCREASES TO 5.13%
on interest accumulated for 1 year
INTEREST COMPOUNDED DAILY

PLUS: Deposits received by the 10th of the month earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from date of receipt.
AND: On Passbook accounts, interest paid to day of withdrawal.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOURS
MON., TUES., THURS., FRI.
9 A.M. TO 8 P.M.
SAT. 9 A.M. — 12 NOON
WEDNESDAY
NO BUSINESS TRANSACTIONS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO/CHICAGO, ILLINOIS

PHONE 847-1140

What if we told you
to cough up \$18.75
or else?

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds. But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who think there's something in this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

VATIKANO RYTŲ POLITIKA

(Atsakymas J. Draugeliui)

LAISVOJI TRIBUNA

(Tęsinys)

KALANTOS AUKOS REIKSMĖ

Tenka pasisakyti plačiau Kalantos reikalu. Tai labai opi ir skausminga vieta lietuvių tautoje. Be to, VLIKas paskelbė jo atminimui visą savaitę ir jį paskelbė lietuvių tautos didvyriu. Praslinkus keletai savaitių nuo įvykio, teko išsikalbėti su lietuviomis, kurie maždaug tuo laiku buvo tėvynėje. Visi iki vieno pasisakė, kad jų giminėms, artimiesiems, pažįstami ir šiaip pažįstamiesiems, Kalantos ir kitų susidėginimų, bei sukelto riaušės, sukėlė didelį susirūpinimą ir baimę, nes laukė žiaurios reakcijos iš maskvinės ir vietinės valdžios.

Jų teigimu, tas klausimas jau buvo sprendžiamas partizaninio karo metu. Vieni, daugumoje priklausę dešiniajam ideologiniam sparnui, skelbė beatodairinį karą rusų okupantams ir vietos komunistams, kuriuos laikė savo tautos biaužiaisiais išdavikais. Tokiu būdu partizaninis karas drauge virto pilietiniu karu, kurį sąmoningai palaikė ir vairavo Maskva.

Maskvos tikslas buvo aiškus — paskandinti lietuvių tautos kraują laisvės ir nepriklausomybės troškimu. Prieš tokią užimtą poziciją, pasisakė daugumoje kairiųjų ideologijų atstovai, kurių įsitikinimu partizaninis karas vedė į visišką tautos sunaikinimą. Dešinysis

sparnas, kuriuo didžiumą sudarė katalikiškų partijų ir idėjinų sąjūdžių nariai, skelbė artėjantį III Pas. karą, kuris nušluos komunizmą nuo žemės paviršiaus. Pasitikėdami šiuo savo įsitikinimu dar ilgai vedė kovą prieš komunizmą, kurioje žuvo veik visos katalikiškos aktyvos, o lietuvių tauta šimtais tūkstančių lavonų nuklėjo Sibirą. Kairysis sparnas pasisakė už partizaninio karo, virtusio pilietiniu, nutraukimą ir už įsijungimą į Lietuvos komunistų partijos eiles, į tarybinės valdžios organus ir į komunistinės santvarkos statybą. Tik esant tokioje pozicijoje tegalima buvo galvoti apie lietuvių išlaikymą komunistinės santvarkos sąlygose.

Istorija pilnai patvirtino šio galvojimo ir nusistatymo teisingumą. Dabar net kun. F. Jucevičius, jau minėtame jo veikalė, pripažįsta: "Ar tai nėra istorinė ironija, kad šandien už mūsų tautos egzistenciją turi kovoti tie, kuriems nepriklausomybės metais, tebuvo vietos kalėjimuose ir darbo stovyklose, ir kuriuos mūsų ortodoksai vadina tautos išdavikais?" (psl. 144).

Kalantos ir kitų susidėginimų bei kilusių riaušės, tėvynėje esamos inteligentijos supratimu, galėjo būti panaudotos pateisinimui viso Lietuvos elito sunaikinimui. Iš savo patirties jie žinojo, kad tarybinis saugumas plačiai vartojo provokaciją, kaip metodą, sa-

Jaunas hipis sėdi prie jūros St. Petersburg, Floridoje.

vo smūgiams pateisinti. Lietuvos pirmajai okupacijai pateisinti buvo panaudoti raudonosios armijos dezertyrai, o partizaninio karo metu pervilkti enkavedistai, vaidindami partizanus, išprovokavo priešiško nusistatymo lietuvių jų sunaikinimui.

Po kiek laiko mūsų spauda paskelbė, kad gautomis žiniomis iš Lietuvos, Maskva yra pasirengusi į Kauną atkelti 10.000 šeimų iš "brolisčių" respublikų ir, tur būt, tiek pat iškelti lietuviškų šeimų į "brolisčiašias". Tad Kalantos au-

ką ir sukeltas riaušes reikėtų skaityti, kaip didžiausią nelaimę lietuvių tautai. Iki šiolei nepasiekė išėjimo siaubingos žinios iš tėvynės, nes Kremlius ruošiasi Saugumo konferencijai, o Brežnevas vizitui į Vašingtoną. Dėl šių sumetimų atsiskaitymo valanda, tiktų daleisti, tapo atidėta.

Tuo tarpu Draugas, pagautas entuziazmo, drožė vedamųjų maršais, kad štai, žiūrėkit, katalikiška Lietuva drebina Kremliaus mūrus! Tą nuotaką J. Draugelis išreiškė sekančiais žodžiais: "Jais (Kalanta ir kitais, V. K.) katalikų Bažnyčia didžiuojasi, (oficialiai niekur nebuvo pareikšta, V. K.) juos privalo gerbti kiekvienas lietuvis, katalikas ar protestantas, o ne suniekti paverčiant juos neva Vatikano politikos įrankiais".

LIETUVOS KATALIKŲ POGRINDIS

Ar turėjo Kalantos susidėginimas ką nors bendro su Vatikano Rytų politika? Visų valstybių, o ypač Vatikano, politika yra vedama paslapyje. Tik einant prie susitarimų, ar nesutarimų, pradeda išplaukti į paviršių faktai ir reiškiniai, iš kurių galima sudaryti visumą. Panagrinėkime dar kartą turimus davinis. J. Draugelis viską paneigia: "Ar yra Lietuvoje kokios slaptos organizacijos "žino" tik Regensburgo Tagesanzeiger ir V. Karosas. Tokių "žinojimų" paremtos ir jo išvados". Kokia ironija. Davinius savo straipsniu išu paėmęs ne tiesioginiai iš vokiečių laikraščio, bet iš Draugo, kuris tas žinias pertelkė skaitytojams. Drauge yra tilpęs pranešimas: "Vokiečiai apie slapto organizacijas Lietuvoje", kuriame taip rašoma: "Vokiečių spaudos žiniomis iš Stockholmo (Tagesanzeiger Regensburg VIII. 8.) susidėginimai vyksta ne pavienių asmenų iniciatyva. Bent dviem atvejais buvo vykdoma "slaptų organizacijų" nutarimais. Romo Kalantos susidėginimas įvyko po ilgo, slapto svarstymo, išspręstas burtų keliu. Susidėginimais norima atkreipti pasaulio viešosios opinijos dėmesį į Lietuvos likimą. Stebėtojų teigimu, tos slaptosios organizacijos "linkstančios į socialistiškai nuspalvintą katalikybę". Vadovybėje daugiau vyresnio amžiaus žmonių, kurie iki 1950 m. miškuose aktyviai priešinosi sovietiniam prievartavimui... Didelį susirūpinimą susidėginimai sukėlė Vatikane, kur esą žinoma apie šiuos susidėginimus" (Draugas, 1972 IX. 12).

Viena iš dviejų, ar J. Drau-

gelis neskaito Draugo, ar Draugo patiekiamos žinios yra klaidingos. Galvojant logiškai, jei būtų susidėginęs vienas Kalanta, tai galima būtų daleisti, kad tai buvo vieno jaunuolio spontaniškas aktas. Bet kai po jo sekė dar trys, tai pasidarė aišku, kad čia buvo planuotas veiksmas.

Rudenio Drauge vėl tilpo žinia: "Š. m. spalio 13 d. 4 val. p. p. JAV Lietuvių Bendruomenės delegacija buvo priimta švento Sosto apaštališko delegato J. A. Valstyčiams arkivysk. Luigii Raimondi. Audiencijos pagrindinis tikslas buvo paprašyti Sv. Sosto užtarimo paverstos Lietuvos tikintiems... Iteikė išsamų memorandumą. Prie memorandumo prijungtas dokumentų rinkinys detaliai pristato lietuvių katalikų persekiojimą 1970 — 1972 metų laikotarpyje. Minimas dokumentų rinkinys parengtas Lietuvos pogrindžio" (Draugas, 1972 X. 21.).

Spaudoje patiekti dar sekančios faktai "Nuo 1972 metų pavasario Lietuvoje pradėjo eiti "Katalikų Bažnyčios Kronika". Iki spalio buvo išleisti "Katalikų Bažnyčios Kronikos" trys numeriai (Keleivis, 1973. I. 2.). Taigi Lietuvos katalikų pogrindis jau egzistavo prieš Kalantos susidėginimą. Antras faktas, Lietuvos katalikų Bažny-

čia per visą savo egzistavimo metą visuomet buvo ištikima Vatikaniui ir popiežiui ir nieko nedarė jo neatsiklausus. Iš to ir seka logiška išvada, kad toks svarbus žygis turėjo būti padarytas su Vatikano žinia, tuo labiau, kad toks planas atitinka Vatikano Rytų politiką: iškviesti R. K. Bažnyčiai teisų ir privilegijų, prisitaikant prie komunistinės santvarkos.

Lenkijos primas kard. Wy-

sznaki, vienas iš Vatikano Rytų politikos architektų, pakartotinai yra pareiškęs, kad jis nekovoja už atstatymą buvusios Lenkijos santvarkos, bet pasisako už ištikimybę komunistinei valdžiai, iš kurios teoretiškai pilnos laisvės savo Bažnyčiai. Ant tų pačių principų yra vedama Lietuvos katalikų kova, kaip tai liudija paskelbti "Katalikų Bažnyčios Kronikoje" dokumentai. (Būs daugiau)

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogner, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4019 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

5%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

INSURED

5³/₄%

PER ANNUM
\$1000 or more
certificates
1 year min.

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM
\$5000 or more
certificates
2 year min.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

5¹/₂%

PER ANNUM
Investment
Bonus
certificates

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit išeina ir nebeįgrįžta. Jūsų doleriams reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugoj vietoj ir augšti nuosimčiai auklės naują dolerių šeimą.

Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba. Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5%

Regular
Passbook
Account

5¹/₄%

90 Day
Passbook
Accounts

5³/₄%

\$1,000 or more Savings
Certificate
(1 to 2 years)

6%

\$5,000 or more
Savings
Certificate
(2 to 10 years)

CHICAGO

savings and loan association

6245 South Western Ave. 476-7575

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųtimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųtimui išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

JEI PADĖSITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADĖSITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADĖSITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spingtuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Brežnevas ir "socialinis aprūpinimas"

Leonidas Brežnevas labai gerai jautėsi Camp David stovykloje ir Washingtono esančioje sovietų ambasadoje. Prezidento Niksono garbei suruoštamame bankete Brežnevas kėlė taurę ir skelbė ilgą metų draugystę tarp dviejų galingų valstybių. Jam labai patiko prezidento Niksono jam padovanotas naujas Amerikos gamybos automobilis. Jis džiaugėsi ir kitomis dovanomis. Brežnevas savo laiką buvo Dono anglių kasyklų inžinierius ir jis mėgsta automobilius. Pasakojama, kad jis yra vienintelis komunistas pasaulyje, kuris turi kelių automobilių kolekciją.

Brežnevas džiaugėsi Washingtono padarytais susitarimais. Jis net stebisi, kodėl žmonės negali gyventi "taikiai ir draugiškai". "Pasaulis yra pakankamai didelis, kad mes galėtume taikiai gyventi, bet jis yra permažas, kad galėtume grąžinti branduoliniu karu", — jis pasakė. Jis net pakvietė prezidentą Niksoną ateinančiais metais atvykti į Sovietų Sąjungą ir pasirašyti dar kelis "taiką ir draugiškumą" liečiančius susitarimus.

Niekas Brežnevo nepaklausė, kokios jis taikos siekė, kai pačią moderniausią karo medžiagą siuntė į Šiaurės Vietnamą ir ragino komunistus veržtis į Pietus ir pavergti visą kraštą? Kokios taikos Brežnevas siekė, kai jis, iš vienos pusės vedė derybas su Aleksandru Dubčeku, o iš antros pusės įsakė maršalui Jakubovskui paruošti pakankamą ekspediciją įsiveržti Čekoslovakijon iš visų pusių. Jis privertė maršuoti lenkų, vengrų ir vokiečių karo jėgas, kad sustabdytų bet kokią čekų pasipriešinimą Maskvos įsakymams? Kokios taikos jis siekė, kai pavergė visas tris Baltijos valstybes, žiauriausiai išnaudoja tų kraštų gyventojus ir niekam neleidžia tautų pavergimo klausimo kelti? Mažos Afrikos gentys gauna nepriklausomybę, o Lietuvos pavergimo klausimas tapo grynai Sovietų Sąjungos vidaus reikalu.

Kad pamatytume, kokią gerbūvį ir kokiomis priemonėmis Brežnevo vadovaujama gauja teikia pavergtoms tautoms, pacituosime kelis duomenis iš "tarybinėje" Lietuvoje leidžiamos spaudos. Prieš išskrisdamas į Ameriką, Brežnevas įsakė visiems savo aparato nariams aptarkyti socialinį aprūpinimą visoje Sovietų Sąjungoje. Tas įsakymas yra privalomas ir Antanui Sniečkui, bei Motiejui Šumauskui. Iš Vilniaus turistų parvešta Tiesa tuo reikalu šitaip rašo:

VL. BAKUNAS

PASTABOS IŠ TOLO

Dr. M. Anyso "Kova dėl Klaipėdos"

Dr. M. Anyso tokia mintis pasižovė, jis mėgino ją įpiršti Gubernatoriui Navakai. Bet... "susirietęs sėdėdamas ant prie sienos esančios odinės kušetės" tas "kauniškai galvojančias" Navakas griežtai atmetė tokį siūlymą pareikšdamas, kad Lietuvos vyriausybė kaip tik eina prie visos Lietuvos ūkio subendrinimo, o ne prie jo skaldymo. Niekas tiksliau ir taiklesnio atsakymo Dr. Anysoi nebūtų buvę galima rasti. Nesimū čia girti ar peikti anuometinę Lietuvos vyriausybę, ypač kiek tai liečia jos politiką ūkinėje srityje, nes tai ne mano šio viso pareiga ir juo labiau — šio rašinio proga. Kritikuoti galima viską, juo labiau žiūrint iš praėjusių perspektyvos, ką daro dr. M. Anysas.

Kritikuoti galima ir diktatūrinę, bei fašistinę (ypač saugiai besijaučiant Kanadoje ar Amerikoje) valstybės santvarką, bet kaip dabar matome — kritikuoti galima ir labai demokratine santvarka, ypač kai ji į santvarką žiūrima pro dabar plačiai praverstus vandens vartus (Watergate)... Be abejoj, klaidų, kurių, gal būt, buvo galima išvengti, yra padariusi ir anuolaikinė (J. Tubelio, tiksliau — A. Smektonos) vyriausybė, bet kai dabar ją peržvelgiu dr. M. Anyso atsiminimais, tai, kiek tai liečia jos politiką Klaipėdoje, nieko tai vyriausybei negalėčiau primesti, nežiūrint kaip dr. M. Anysas stengėsi įrodyti jos ne-

siorientavimą Klaipėdos reikaluose.

Man ir daugeliui mano tautiečių, net Klaipėdiškių, atrodo, kad Lietuvos vyriausybė, pagal istorijos ir laiko padiktuosias sąlygas, Klaipėdoje yra padariusi viską, kas anuolaikinėmis sąlygomis padaryti buvo įmanoma. Lietuvos vyriausybė vadovaudamasi ne dienoms bet ateities reikalavimais, į Klaipėdą dėjo milžiniškas sumas pinigų, rengdama Klaipėdą ne tik jos gyventojų, bet svarbiausia — visos Lietuvos atečiai.

Klaipėda buvo vienintelis Lietuvos jūrų uostas, be kurio Lietuva būtų kaip šulinys be vandens, vienintelis langas į plačią pasaulį, nuo kurio taip ilgas šimtmėčius vokiečiai mus buvo atskyrę. Dėlto Lietuvos vyriausybė negailėjo milijoninių sumų atidėdama daug gyvybinių reikalavimų pačioje Lietuvoje, Klaipėdos uosto plėtimui ir tobulinimui, tuo pat laiku skirdama daugiau milijonų Klaipėdos švietimo reikalams: mokykloms, spaudai, kultūrinėms organizacijoms, darbininkams ir t. t. Tuo laiku, kai visame pasaulyje, net Amerikoje siautė ekonominė suirutė, ne darbas, finansinis bankrotas, kai kur net badas ir kitokios negerovės. Taigi tuo laiku, Lietuvos vyriausybė vistik "kišo" į Klaipėdą milijonus litų dėl to, kad tai buvo rengiama rytojui. Visa tai buvo daroma skriaudžiant Lietuvą iš viso, nukreipiant milijonus litų į Klaipėdą, kurie labai vertingai būtų buvę galima sunaudoti ir Lietuvoje.

Dr. M. Anysas to nematė ir dabar dar priekaištuoja, kad už Klaipėdiškas kiaules nebuvo mokama aukštesnė kaina negu

"Šiuo metu tarybų Lietuvoje pensijas ir pašalpas gauna 580,000 žmonių. Iš jų 300,000 darbininkų, tarnautojų, karių ir jų šeimų narių, 240,000 kolūkių kaimo žemdirbių, 34,000 daugiavaikių ir vienišų motinų. Kasmet didinamos išlaidos socialiniam gyventojų aprūpinimui. 1972 metais respublikoje šiam reikalui buvo išleista 178,4 mil. rublių, iš jų pensijoms ir pašalpoms mokėti — 165,8 milijono rublių". (Tiesa, 1973 m. birželio 10 d., 1 psl.).

Turint galvoje, kad "tarybinėje" Lietuvoje dabartinio metu yra apie trys milijonai gyventojų, daugiau negu šeštoji tų gyventojų dalis privalo gyventi iš valdžios teikiama "socialinio aprūpinimo". Nepaprastai didelis krašto gyventojų skaičius negali pats pramisti, todėl ir gauna pašalpą. Ta pašalpa yra labai mažutė, palyginus su kitų kraštų teikiama socialine apdrauda, idomios yra kitos sąlygos tai pašalpai gauti. Tame pačiame "tarybinės" valdžios posėdyje buvo svarstomos ir sąlygos, kuriomis tas "socialinis aprūpinimas" teikiamas. Tas pats Tiesos numeris tame pačiame pranešime šitaip dar rašo

"Statybos ministerijos, Kaimo statybos ministerijos ir Socialinio aprūpinimo ministerijos statybos organizacijos blogai vykdo senelių ir invalidų namų statybos ir montavimo darbų planus, ilgai užtesia socialinio aprūpinimo objektų atidavimą naudoti. Nepilečiamas senelių ir invalidų namų tinklas miestuose. Pernelyg ilgai uždelsti respublikinio pensijų ir pašalpų apskaičiavimo bei mokėjimo centro projektavimo darbai". (Ten pat).

Jeigu tokio centro projektavimo darbai ilgai užtesia, tai ką jau bekalbėti apie teikiamą patį "socialinį aprūpinimą". Bet kuriam galui mums komentuoti, geriau pacituoti to paties oficialaus pranešimo, pasirašyto paties "tarybinės" Lietuvos darbo žmonių užtarėjo "prezidento" Motiejaus Šumausko. Tas pranešimas šitaip kalba apie "socialinį aprūpinimą":

"Kai kurios žmonės, įstaigos ir organizacijos, taip pat dalis kolūkių iš anksto neruošia išeinantiems į pensiją darbininkams, tarnautojams ir kolūkiečiams pensijų dokumentų, vilkina pareiškimų pensijai gauti svarstymą ir reikalingų dokumentų pateikimą socialinio aprūpinimo organams, dėl to žmonės kartais padaroma materialinės ir moralinės žalos". (Ten pat).

Materialinę ir moralinę žalą komunistai daro Lietuvos gyventojams nuo pirmos sovietų karo jėgų įsiveržimo į Lietuvą dienos. Bet iki šio meto komunistai visai to neskelbė. Atvirksčiai. Jie pasakojo, kad darbininkams, valstiečiams ir biednuomenėi jie stengiasi padėti. Tuo tarpu dabar, kada Lietuvoje įvestų kolektozų priešakinį yra padėti komunistai, tai jie to socialinės apdraudos net tik neduoda, bet viską vilkina, kad darbininkai to aprūpinimo negautų. Tą klausimą svarstė "tarybinė" Lietuvos valdžia ir paskelbė, kad socialinio aprūpinimo klausimas vilkinamas, o centro projektavimo darbai ilgai uždelsimi.

Amerikoje Brežnevas galėtų, jeigu norėtų, daug pasimokyti, kaip gyventojams galima ir reikia teikti socialinį aprūpinimą. Amerikoje tą aprūpinimą įsivedė patys gyventojai, be didelio kraujo praliejimo, be žudynių ir be svetimų tautų pavergimo.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

už didžiosios Lietuvos kiaules. Tikrai, kad kiaulių, tiek Klaipėdos krašte, tiek didž. Lietuvoje buvo daug. Bet dr. M. Anysas neatsižvelgdamas į Lietuvos gyventojų auką Klaipėdai, kaip dabar aiškėja iš jo atsiminimų, nebuvo patenkintas ir dar reikalavo, kad netik už Klaipėdiškas kiaules būtų mokama daugiau negu didž. Lietuvos kiaules, bet jis kritikavo ir žemės Banką, kurio veiklai Klaipėdos krašte Lietuvos vyriausybė taip pat skyrė milijonus litų, apskaukdamas "kolonizavimu", be to jis buvo griežtai priešingas prieš darbininkų atvykimą iš didž. Lietuvos ir įsikurimą Klaipėdoje, ką vadina "infiltravimu", nes miestui buvusi nepakeliamą našta, kai tie žemaičiai (daugumoje V. B.) nustojo darbo (ypačiai dėl žiemos šalčių, kai laivininkystė beveik sustodavo, V. B.) reikalavę bedarbių pašalpos ir t. t.

Be to jis neužsimena tai, kad tie žemaičiai, tam pačiam miestui sumokėdavo didelės sumas mokesčiais, kai diena ir naktį sunkiai dirbdami, gaudavo labai gerus uždarbius, ypač uoste. Pagal dr. M. Anyšą, atrodo, jam būtų priimtinau, kad Lietuva investuodama milijonus į Klaipėdos uostą, jo aptarnavimą būtų palikusi vien vokiečių darbininkams. Bet laimei ir čia dr. M. Anyšai tas "susirietęs ir tupintis" Navakas pasakė ne.

Stebiuosi, kad dr. M. Anysas, taip aukštai pats save iškelindamas į diplomatinės ir politinės laktas, niekur, Lietuvos ir Klaipėdos krašto ūkines negeroves aptariant, neprisimena tais laikais siautėjusios ekonominės krizės visame pasaulyje. Labai taikliai tą aplinkybę pastebi vie-

MŪSŲ RŪPESČIAI IR UŽDAVINIAI

SIŲ DIENŲ JAUNIMAS

P. STRAVINSKAS

JAUNIMAS — TAUTOS ZIEDAS?

Taip, jaunimas įprasta vadinti tautos žiedu, tik toks jis, deja, ne pas visas tautas, ne visais ir ne visuomet būna. Ypač šiandien, šiuose moderniuose laikuose kone visų pasaulio tautų jaunimas, jei ir yra jų žiedas, tai didėle dalimi, ne sveikas, o vystantis; daugelio nedorybių, lyg kokių kirminų pakastas. Toks yra ir Amerikos (JAV) jaunimas — krašto, kuriame ir mes su savo vaikais gyvename.

KOKS GI YRA AMERIKOS JAUNIMAS?

Iš klausimą atsako Amerikos kriminalinės statistikos duomenys, kurių vieną kitą ir įsidedėkime.

Šiandien Amerikos (JAV) jaunimo nusikaltamumas iš visų pasaulio tautų (neskaitant Sovietų, kurie savo kriminalinės statistikos viešai neskelbia) yra pats didžiausias. Pvz., šiandien iš viso JAV jaunimo, dar nepasiekusio 18-ko metų amžiaus, daugiau negu šeštadalis (vienas iš šešių) jau yra buvęs kaltinamas jaunamiečių teisme įvairiais nusikaltimais.

Iš visų didžiųjų nusikaltelių, kaip pvz., žmogžudijų, moterų išprievartavimų, plėšikų, vagių ir pan., net 40% yra jaunimo, dar nepasiekusio 18-ko metų amžiaus. Iš visų automobilių vagių net 61% yra minėto amžiaus. Iš visų vagių išlaužėlių tokių jaunuolių tarpe yra 55%, o kitų smulkesnių vagių 54%.

Jeigu anksčiau žmogžudysčių, papildytų jaunesnių negu 15-ko metų vaikų, šiame kašte buvo galima sakyti, visai negirdėti, tai šiandien jau dažnai jas papildo net jaunesni negu 13-ko metų amžiaus vaikai.

Iš visų JAV miškų padėgimų apie 18 — 20% būna tyčiai, nusikaltimai, ir jais padaroma kasmet net per 400 milijonų dolerių nuostolių. Iš jų apie 73% padaro jaunimas, dar nesuėjęs 21 metų amžiaus.

Amerika turi irgi apskaičiuoti, susimetusių į nusikaltėlių gaujas ir vykdančiųjų nusikaltimus organizuotai. Čia vos idejinės dvasios; nėra to nerimastingo idejų ieškojimo; nihilistų — destruktorių organizacijų, sudarytų iš Amerikos "gražaus" jaunimo, iš jo-

sios "tautos žiedo"... Labai pavojingu ir tautos moralei griauančiu laikomas irgi dabar į madą įėjęs vad. hipių sąjūdis, kuriuo reikiama irgi Amerikos jaunimas, daugelis jo yra dargi ir iš vad. "gerų šeimų"...

Ne be to, kad šiandien toks moraliskai smukęs yra ir kitų pasaulio tautų jaunimas. Tik Amerikos (JAV) jaunimas savo doriniu nuomumi ir nusiikalstamumu yra pralenkęs visų kitų tautų jaunimą. Tik Sovietų raudonosios imperijos jaunimas, kaip spėjama, yra dar žemiau nusileidęs savo morale ir pralenkęs dar didesni nusikalstamumo lygį, tik bolševikai tą visa nuo pasaulio akių slepia.

KOKS YRA MŪSŲ JAUNIMAS AMERIKOJE?

Kriminalinės statistikos šio krašto paskiroms nacionalinėms (etninėms) tautoms neskelbama. Todėl tikslų duomenį, parodančių mūsų jaunimo (šio krašto) nusikalstamumą, o tuo pačiu ir jo moralės lygį, neturime. Tik galima spėti, kad mūsų jaunieji, gyvendami šiame, anot amerikiečių, nusikaltimų liepsnose skendėjanciam, nusikaltimais liepsnojančiame krašte, nesurįsčiusi moralės, kokios išimties. Jie, greičiausia, irgi yra tokie, kokie yra pačių amerikiečių ar kitų Amerikos etninių tautų jauni žmonės. Būčiau laimingas, jei kas įrodytų priešingai, jei kas parodytų geresnį, augstesnį mūsų jaunimo moralės lygį.

KĄ LUDIA MŪSŲ JAUNIMO VIESASIS GYVENIMAS?

Mūsų jaunimas, tiesa, turi porą idejinių organizacijų, kuriose jis reikiama savo viešąja, idejine veikla. Tik viena, ne tiek daug to organizuoto mes ten turime, o antra, ir tos organizacijos nesireikia tokia gyva savo idejine veikla, kokia jos reikšdavosi anksčiau, ypač jos laisvoje Lietuvoje. Šiandien, ner ko slėpti, mūsų jaunime, net ir tame idejinėse organizacijose susibūrusiame, nėra vos idejinės dvasios; nėra to nerimastingo idejų ieškojimo; nihilistų — destruktorių organizacijų, sudarytų iš Amerikos "gražaus" jaunimo, iš jo-

sios "tautos žiedo"... Labai pavojingu ir tautos moralei griauančiu laikomas irgi dabar į madą įėjęs vad. hipių sąjūdis, kuriuo reikiama irgi Amerikos jaunimas, daugelis jo yra dargi ir iš vad. "gerų šeimų"...

Ne be to, kad šiandien toks moraliskai smukęs yra ir kitų pasaulio tautų jaunimas. Tik Amerikos (JAV) jaunimas savo doriniu nuomumi ir nusiikalstamumu yra pralenkęs visų kitų tautų jaunimą. Tik Sovietų raudonosios imperijos jaunimas, kaip spėjama, yra dar žemiau nusileidęs savo morale ir pralenkęs dar didesni nusikalstamumo lygį, tik bolševikai tą visa nuo pasaulio akių slepia.

ryžtingos kovos dvasios; to neatlaikant apsisprendimo kovoti už savo idėjas bei idealus. Priešingai, mūsų jaunime matome idejinį išblėsimą, suglebinimą, susmulkinimą, siekimą ne idejų, o tik organizacijos narių "gražaus pasidraugavimo". Vietoje idejinės kovos dvasios įsigali jame konformizmas, siekimas su visais "išlyginti pažiūras" ir koegeizistuoti, t. y. be kovos, taikioje gyventi ir sugyventi, net ir su komunistais, su okupanto bendradarbiautojais, kolaboracionistais, kurių šiandien turime okupuotoje tėvynėje daug, net tikrai per daug. Štai kodėl šių dienų mūsų skautai ar ateitininkai (tegal ir ne visi) nesireikia kovos dvasios prieš okupantą, o kai kurie jų net šaiposi iš kitų, ta kovą (pvz. AL Te ar VLIKe) besireikiančių. Mūsų šeimos, žiūrėk, siunčia savo vaikus į okup. Lietuvoje esamas pionierių stovyklas; jos mieliai duoda savo vaikams atsiųstąsias iš okup. Lietuvos knygeles, užterštas komunistine propaganda ir lietuvių jausmus įžeidžiančias, jo savigarbą pažeminančias bolševikinės propagandos vaizdelias.

Okupantui atsiuntus į Ameriką kurį jo "gerai atrinktą" lietuvių ar lietuvių dainininkus — solistus "LTSR piliečius", pagal Agitpropo planą mums "palinksminti" ir mūsų nuotakoms sušvelninti, mus iš kovos kelio išvesti ir į pasigėrėjimą tų "laimingiausių LTSR piliečių" — mūsų tautiečių menu nukreipti, mūsų jaunimas, giliau negalvodamas, veržiasi į koncertų sales pasigėrėti tuo menu, užmerkęs akis prieš žiaurią realybę, prieš sunkią mūsų brolių ir sesių prispaudimą tėvynėje. Ir taip mūsų, matot, "patriotinis", "idejinis" jaunimas nori tikti šoki, dainuoti, linksminotis, bet ne kovoti dėl tautos laisvės, ne dirbti ir ankosi savo tautai.

Tai tokia mūsų jaunimo moralė, toks jo idejiškumas ir tautinė sąmonė bei tautinės savivarbos jausmas.

Apie akiratininkų "moralę" geriau jau ir nekalbėti. Tie jau yra peržengę kraštutinę ribą. Jų "moralė" buvo jau kiek parodyta mano str. serijoje "Akiračių" akiračiai. Ką čia daugiau ir beprisidėsi.

Dabar klausimas: kas dėl tokio žemo mūsų jaunimo moralės lygio kaltas?

Iš klausimą atsakysiu sekančiame straipsnyje.

ar Berlyno garsiakalbiai. Galų įsivaizduoti dr. Navako nuotaką klausant savo patarėjo tokių "patarimų".

Lietuvos vyriausybės paskirų asmenų, įskaitant Gubernatorių Navaką, taip labai žeminančios charakteristikos neteko užtikti net intensyviausią prieš juos vedančiųjų — vokiečių propagandoje, kurią vėliau sekti buvo mano tarnybinių pareigų (dr. A. Geručio, po jo, I. Šeiniuso priežiūros). Kasdien, tada, esu peržiūrėjęs ir lipdines Vokietijos (ypačiai) bei kitų kraštų laikračių šimtus išskarpų, liečiančių padėtį Klaipėdos krašte, bet kad būčiau užtikęs tokių Lietuvos vyriausybės asmenis, ypačiai Gubernatorių Navaką, žeminančių charakteristikų — kokių dabar matau dr. M. Anyso atsiminimuose — negaliu prisiminti.

Nežinau, kokių intencijų turi dr. M. Anysas rašydamas ir skelbdamas tokius savo atsiminimus. Jie nepatikimai atrodo vien dėl to, kad autorius diskusijas su Gubernatorium ar kitais valdžios žmonėmis atpasakoja tiesiogine, ne atpasakojama, kalbos forma, kas būtų galima dabar padaryti tik naudojantis stenogramomis, ko dr. M. Anyso pasikalbėjimuose niekada nebuvo. Dėl to toks atkūrimas pažodžiui, po daugiau kaip trijų dešimtmečių, yra visiškai neįprastinis.

Dr. M. Anyso atsiminimai, apie kuriuos čia kalbėjau, bus, atrodo, geras medžiagos šaltinis, teriojant Lietuvos laikotarpį Klaipėdos krašte, "Memeler Dampfboot" — tebeįnanciam Vakarų Vokietijoje ir "Tarybinė Klaipėda" — leidžiamai okupuotoje Lietuvoje. Taip spėju.

Pabaiga

TELEF. PR 3-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FANG C. LU

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. C. K. BOBELIS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. W. EISIN - EISINAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. J. MESKAUSKAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. P. STRIMAITIS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

V. Tumasonis, M. D., S. C.

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

P. SILEIKIS, O. P.

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ

2305 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

SKAITYK PATS IR PARAGINK

Kitus skaityti

NAUJIENAS

VILNIUJE MIRĖ ČEKISTAS JOKŪBAS VICAS

Šių metų birželio 12 dieną Vilniuje mirė čekistas Jokūbas Vicas. Nepriklausomos Lietuvos laikais Vicas buvo spaudos darbuotojas, graviruotojas. Jis dirbo Kauno ir Šiaulių spaustuose.

Nuo 1930 metų jis priklausė komunistų partijai. Anksčiau jis buvo komunistinio jaunimo vadovas. Gana dažnai jam tekdavo būti Kauno ir Šiaulių kalėjimuose. Išspėdavo komunistai Sančių tvoras raudonais dažais, Jokūbas Vicas jau eidavo į kalėjimą. Sufinči komunistėliai policijai pasakydavo, kad Vicas ne tik dažus duodavo, bet pasakydavo, kurias tvoras jie turi tepėti.

Pijui Gloveriui padavus pasigalėjimo prašymą, kad jo ne-

susaudytų, Vicas buvo pirmas, komunistinio Lietuvos jaunimo vardu apskundęs Gloverį. Pastarasis buvo išmestas iš komunistų partijos centro komiteto, o vėliau ir iš partijos narių. Jis neturėjo "revoliucinio" užsigrūdinimo, sakė, labai lengvai pasidavė panikai.

Gloveris pačių komunistų buvo sušaudytas, o Jokūbas Vicas padarė karjerą sovietų policijoje. Šešepinas, tapęs vyriausiu čekistu, į policiją vėrbavo kiekvieną jauną komunistą, tais laikais dirbusį su juo jaunimo organizacijoje. Šešepinas Vica pastūmė į čekistus. Vicas glaudėsi bendradarbiavo su Aleksandru Grevičium.

Komunistų partijos eilėse Viciui nepavyko pakilti, bet čekio jis pasiekė pulkininko laipsnio. Keliais atvejais partijai ji buvo pasiuntusi į Maskvą.

Paskutiniuosius keturis metus Vicas sirgo. Jis buvo atleistas iš policijos ir pristatytas atsiminimams rašyti. Jam įsakė rašyti Kauno kalėjimo gyvenimą, jo dažnus suėmimus ir santykius su kitais komunistuojančiais žmonėmis. Rašyti jam nesisėkė, bet jis apie du metus, besiknisdamas po to meto archyvus, rašinėjo. Jis palaidotas Antakalnio kapinėse.

muštinėse jis nedalyvavo, bet buvo labai sužalotas. Policijai yra žinoma, kam priklausė Stevensoną sužalojusi mašina, bet josios dar nesurado.

Sekmadienio vakarą policija liepė visiems išeiti iš Parko. Policija nenori, kad karščių metu tame parke juodžiai turėtų bet kokį kontaktą su baltaisiais. Policija tikisi šitokių būdu išvengti bereikalingų muštynių.

KADA ŽMONES LAIMINGI

Kunigas sutinka girtutėlį parapijietį:

— Jau vėl girtas? O vakar aš buvau toks laimingas, kai mačiau tave blaivų.

— Taip, klebon, bet šiandien yra mano eilė būti laimingu, — pasiteisino parapijietis.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Upties Draugystės klubas piktikas lyks ši sekmadienį, birželio mėn. 24 dieną. Onys Buzgalienės pado, 63rd ir Kean Ave., Willow Springs. Pradžia 12 val. Bus skanių šaltų valgių ir šaltų gėrimų. Sėdėjams bus gėra muzika. Kviesiame visus narius ir svečius atsilankyti ir smagiai praleisti laiką tyrime ore su upytėmis.

A. Kaly, rašt.

— Brighton Parko Vyčiai rengia senųjų ir naujųjų Vyčių susipažinimo dieną birželio 24 d. 1:00 val. po pietų Vyčių namo kieme prie 47-os ir Campbell Ave. Visi lietuviai prašomi dalyvauti su savo šeimomis. Lėjimas veltui. Bus muzika, žaidimai ir užkandžiai.

Valdyba

— Lietuvių Žagarės klubas ruošia piktiką sekmadienį, birželio 24 d. 12 val. Onys Buzgalienės pado, 63rd ir Kean Ave., Willow Springs. Pradžia 12 val. Bus skanių šaltų valgių ir šaltų gėrimų. Sėdėjams bus gėra muzika. Kviesiame visus narius ir svečius atsilankyti ir smagiai praleisti laiką tyrime ore su upytėmis.

Rože Didgalviene, rašt.

DR. JUOZUI PAJAUJUI

mirus,

Jo žmoną, dukras su šeimomis ir artimuosius užjaučia

Vincas Senda

Mylimai žmonai, Motinai ir Uošvei

A. A.

BARBORAI KAVALIAUSKIENEI

mirus,

didžio skausmo prislėgtus — vyrą Praną, sūnų Vytautą (Kuprevič) su šeima ir kitus artimuosius šioje liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Antanina ir Albinas Repšiai

Didžiam Lietuvos Patriotui

A. A.

Prof. JUOZUI PAJAUJUI

mirus,

jo šeimai gilią užuojautą reiškia

Eduardas Rupkus ir šeima

A. A.

ADOMUI ŠERNUI

mirus,

Jo žmoną Editą, sūnų Alfredą, brolius — Joną ir Petrą su šeima bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Emilija ir Jonas Palšiai

JADVIGA M. WIRSHELS

Pagal tėvus Malinauskaitė

Gyv. 839 West 33rd Street

Mirė 1973 m. birželio mėn. 22 d. sulaukus 68 metų amžiaus. Gimusi Chicagoje. Paliko našlę: vyras Kazimieras, 2 dukters — Donna Williams, žentas Robert, Sylvia Schulte, žentas August, sūnus Kazimieras W., marti Patricia, 9 anūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Vietoj gėlių aukoti Cancer Fondui. Sėdadienį, 6:00 val. vak. kūnas bus pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. LITUANICA AVENUE. Pirmdienį, birželio 25 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Jadvygės M. Wirshels giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį tarnavimą ir atsisveikinti.

Nuolaidė tiškai:

Vyras, dukters, sūnus, anūkai.

Laidotuvių Direktorius Jurgis F. Rudminas. Tel. YA 7-1138.

GRADINSKAS

19 IN. TV

TIK \$119.95

Afid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9.

Treč. ir sekm. uždaryta.

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMIS

BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63RD STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimais — Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

R. SERENAS

2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom

gražiausias gėles ir vaizniai antka

pių papuošimui ir sezoninės

kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas

iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

625 West 34 Place

Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Sėdadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

LIETUVOS VARDŲ KILME

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bei mažai kas šį klausimą studijavo. Aple lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senosiose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį lietuviškas knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 ps. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILME. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, ILL 60608

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 50 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 ps. Kaina \$8.00. Išeidė Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos-draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 vėlesniųjų žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikų, socialistų, laisvavandžių ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, būklai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pašteliu:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

O kuris užsisėdintis ant geros lošmės, tas yra kursas klauso žodžio, ir žinano, ir vėliau žino, ir padaro vienas šimteriopą, o kitas šėdėsime, tiki, o kitas trisdešimtyje. Mat. 13:23.

Skirtingi vaistai nešimo laipsniai, kaip tai trisdešimt, šėdėsima ir šimteriopą, arba vėl dešimtis svaru ir penki svarai, vėliau reikiama skirtingus dalykus, kokius turime pergalėti, ir t. t., negu kad neįstikimama varijime tos pačios malonės. Vieni gal dirbti žigai ir labai nuoširdžiai, o tu rėti mažai naudos, pakol kitų griežtesnio noro pastangos ir pastovumas, gali atlikti didžius darbus. Kiti vėl per paslydimą ir atkartotina nupuoliama, praleidžia savo progą taip, kad jie jos niekadoms nebegaus, vienok jiems Dievas atleis ir vėl pastatys po malonės, kad nuo tos valandos būtų kantriai iki galo.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam žmogui, kurį yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Krikstaus bažnyčia. Visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinama "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: P. Zavis, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
606 So. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
KLAUSIMAS VERTUS
Mūsų telefonas: 7-0000 Mūsų faksas: 7-0000

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MĖS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

3 - NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JUNE 23, 1973

